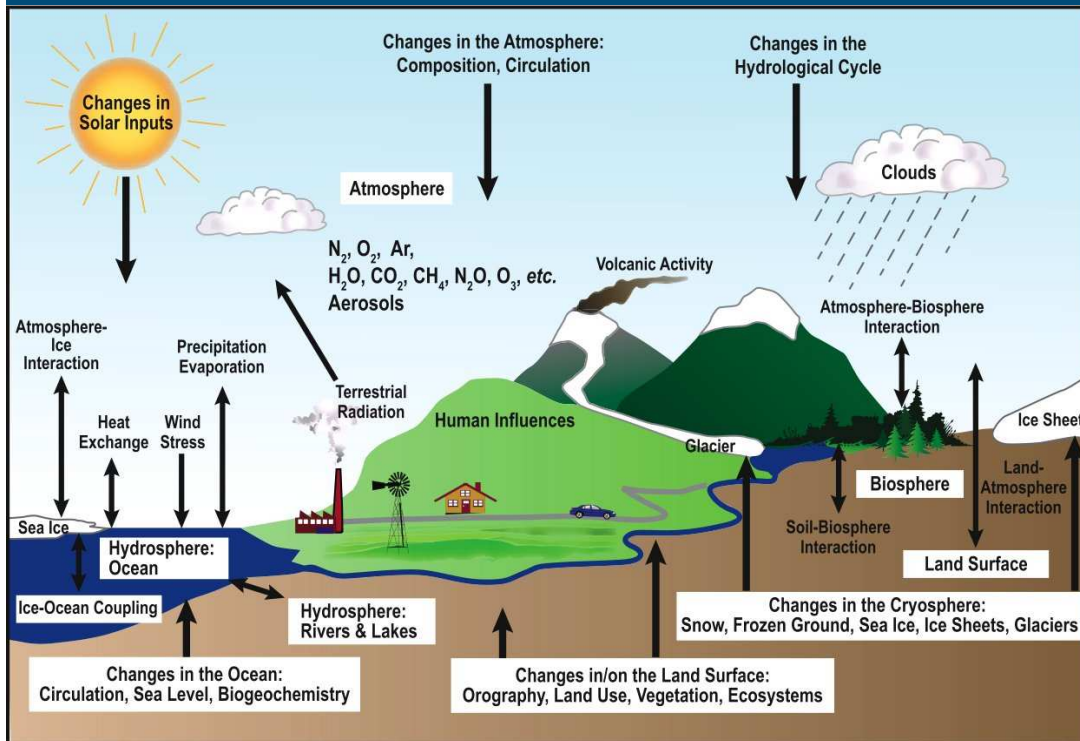

Internationale dimensie klimaat

Jantsje van Loon
20 mei 2010

Klimaatverandering: gecompliceerd proces met mondiale en lokale effecten

Effecten:

- Temperatuur
- Neerslag
- Windsnelheid
- Zeespiegelstijging
- Hoger CO₂-gehalte in atmosfeer (= oorzaak)

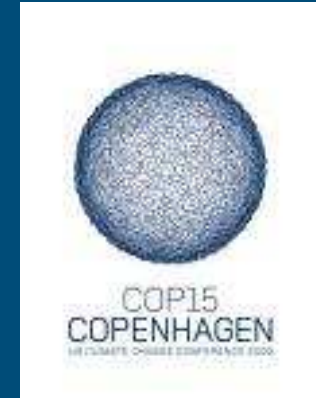

Ontwikkelende landen extra kwetsbaar voor effecten klimaatverandering

- Extremere effecten klimaatverandering
- Veel mensen direct afhankelijk van natuurlijke hulpbronnen
- Onvoldoende middelen om zich tijdig aan klimaatverandering aan te passen

Internationale afspraken en netwerken

- COP 15 bijeenkomst in Kopenhagen (wel afspraken over bijdrage aan maatregelen in de arme landen)
- 2 graden doelstelling: vergaande beperking uitstoot broeikasgassen (met bijbehorende monitoringsverplichtingen)
- Veel WUR onderzoekers spelen belangrijke rol in internationale onderzoeksgemeenschap

Uitdagingen

- Groeiende wereldbevolking te voorzien van gezond voedsel
- Inspelen op verschuivingen in consumptiepatronen
- Duurzame energie: mogelijkheden biomassa
- Internationaal Natuurbeleid

en

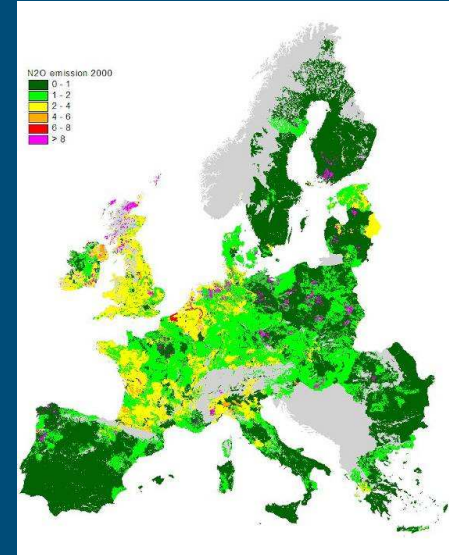
Rekening te houden met de beperkingen (o.a. afspraken reductie emissie) en de kansen die klimaatverandering biedt

Initiatieven en programma's

- Delta Alliantie
- Global Alliance (een initiatief van Nieuw-Zeeland)
- REDD (Reducing Emissions from Deforestation and Degradation)
- EU en VN Klimaatprogramma's
- International Human Dimension Programme
- Voedsel- en landbouwprogramma's VN (FAO)
- Internationaal beleid en regelgeving landbouw en natuur (GLB, Natura2000)
- Kaderrichtlijnen water, bodem en grondwater

Subthema Internationalisering in KB-2 Klimaat

Veel van de ca. 40 projecten in KB-2
Klimaat hebben internationale component

Berekende Emissie (de Vries, 2009)

Subthema Internationalisering in 2009 o.a:

- LUPIS – Land Use Policies and Sustainable Development in Developing Countries
- Internationale dimensies van het Nederlandse klimaatadaptatiebeleid

Toekomstige focus KB-2

essentiële en specifieke wetenschappelijke klimaatexpertise,
cross cutting issues of onderwerpen die tot discussie kunnen
leiden

In 2010 o.a. integrale projecten gestart

- monitoring van emissies tbv handelingsperspectief
- “conflicten” tussen sectoren
- de internationale dynamiek en beleidsimplicaties (zowel mbt mitigatie als adaptatie).